

with the degrees अंशसममंशशेषं...दिवसकरस्येष्टदिने कुर्वन्नावत्सराद्गणकः Brāhm-SphuSi. 18. 57.

अंशसमारोप (amśa-samāropa) *m.* superimposition of an aspect यावन्तोऽंशसमारोपास्तत्रैरासे विनिश्चयाः । तावन्त एव शब्दाः PramāVā. 1. 51.

अंशसमुदाय (amśa-samudāya) *m.* a group or collection of particles or parts इन्द्रादीनां मात्राभ्योऽंशसमुदायेभ्योऽंशान् सारभूतान् निर्हृत्य निर्मितः (नृपः) VirāMi. (Rājaniti.) 16. 18.

अंशसमुद्भव (amśa-samudbhava) *adj.* born of a part only, a partial incarnation ते सर्वे सर्वभूतस्य विष्णोरंशसमुद्भवाः ViṣṇuP. i. 22. 20; विष्वक्सेन इति ख्यातो विष्णोरंशसमुद्भवः KūrmaP. 671. 15 (2. 31); वसुदेवसुतो तत्र विष्णोरंशसमुद्भवो BrahmP. 19. 11; दुर्वास नाम भगवान् रुद्रस्यांशसमुद्भवः BhaviP. 125B. 3 (i. 72. 14)

अंशसंभव (amśa-sambhava) *adj.* [*f.* -ā] **A** born of a part or portion, a partial incarnation यस्यांशसंभवो ब्रह्मा रुद्रोऽपि परमेश्वरः KūrmaP. 246. 3 (1. 22); कुमारोऽसि...शंकरस्यांशसंभवः SkandP. I. i. 29. 67; सूर्यं सृजध्वं सर्वेऽपि वानरेष्वंशसंभवान् AdhyaRā. i. 2. 30; सा वैश्या म्लेच्छायाश्चांशसंभवा... महाक्रोधमुपाययौ BhaviP. 520B. 14 (III. iii. 28. 55); **B** based on or calculated from the *navāṁśa* विलम्बे बलोपेते शुभदुष्टेऽंशसंभवम् (आयुः) JātaPā. 5. 28; *m.* the possibility of (possessing) parts or divisions त्वन्मते गगनस्याप्यनित्यद्रव्यत्वेन स्वत एवांशसंभवाच्च Nyāyāmṛ. 351B. 9.

अंशसंभूत (amśa-sambhūta) *adj.* [*f.* -ā] **A** born or produced from a part or portion यत्तत्त्वमंशसंभूतं प्रादुर्भावान्तरं तु तत् PauṣkS. 36. 202; सर्वेषामपि मन्त्राणां देवताः...आवयोरंशसंभूताः समुद्दिष्टाः KulārT. 3. 13; **B** arising out of the *navāṁśa* लघात् कुजाष्टमो दोषो नाशयत्यखिलान् गुणान् । यथा लघांशसंभूतान् VasiS. 32. 60.

अंशसंमित (amśa-sammita) *adj.* measuring one unit or part (कुर्यात्) ओंकारावर्तरेण कुम्भं तस्यांशसंमितम् PauṣkS. 34. 29; स्तम्भमस्तकविश्रान्तं बाहुल्येनांशसंमितम् (चक्रमापाद्य) PauṣkS. 35. 43.

अंशसर्ग (amśa-sarga) *m.* creation from a part, partial manifestation स्वैरं स्वैरंशसर्गैर्गहनतममहामोहहार्दं हरन्ती (पार्वती) DeviS. 39 (comm. अवयवप्रादुर्भावेः)

अंशसवर्णन (amśa-savarṇana) *n.* reduction of fractions, equalization of fractions आदावंशसवर्णनम् Līlā. 29.

अंशसाम्य (amśa-sāmya) *n.* equality of parts अंशसाम्यं सर्वत्र Bālam-Bha. ii. 140. 20 (on 2. 167)

अंशसिद्धि (amśa-siddhi) *f.* partial establishment of a proposition; the existence of the *sādhanā* in a part of the *paśya* असिद्धयोऽंशसिद्धेश्च विविच्यन्ते शताधिकाः NyāyPari. 280. 3.

अंशस्थिति (amśa-sthiti) *f.* existence of a part or portion अंशस्थितावपि परिणाम एव तिष्ठेन्न त्वात्मा IṣṭaSi. 88. 8.

अंशस्फुट (amśa-sphuṭa) *n.* the true degree of the planet इष्टं स्फुटं दिविचरं नवभिर्गुणयेद् विशेषयेत् क्रमशः । मण्डलहृतावशिष्टं तस्यैवांशस्फुटं समानं तत् HorāSā. 32. 12.

अंशस्वर (amśa-svara) *m.* the key-note, the chief note in a *rāga* दूरस्थाभाषणे कर्तव्ये शिरःस्थाने षड्जपञ्चमयोरन्यतरस्याधिस्वराश्रयेण अंशस्वरविभागचतुश्चतुष्कसंमिश्रं कर्तव्यम् AbhinBhā. ii. 398. 16 (on 17. 130); सर्वजातिषु जानीयादंशस्वरगतं रसम् SaṅgiRa. I. i. 7. 112; रागाणां जीवभूता ये प्रोक्तास्तेऽंशस्वरा बुधैः SaṅgiPā. 300.

अंशहत (amśa-hata) *adj.* multiplied by the numerator of the fraction अंशहतं दिनमानं छेदविभक्तं दिनांशके जाते GaṇiSāSan. 8. 10.

अंशहर (amśa-hara) *m.* [P. iii. 2. 9 enjoins *ac* which excludes *vrddhi* in senses other than the physical act of lifting, *amśa-hara*, CāndraVṛ. on i. 2. 3; JaṇeVyā. ii. 2. 14; Kātan. iv. 3. 11; KāsiVṛ. on iii. 2. 9; PrakriKau. ii. 513. 2; SiddhāKau. 492A. 9]; **A** one who takes a share and hence responsible for good or bad acts ये च रक्षसहायाः स्युः पार्थिवानां युधिष्ठिर । ते चैवांशहराः सर्वे धर्मे परकृतेऽनव MahāBhā. xii. 66. 28; विभूतिमानंशहरैर्विहीनः Rāvaṇā. 10. 3; चक्रिराजानकाद्या वा स्थिता अंशहरा इतः RājTa. (Prā.) 450; **B** co-heir, coparcener पिण्डदोऽंशहरश्चैषां पूर्वाभावे परः परः YajñaSm. 2. 132 = AgniP. 255. 19; 2. 133; यदा पुनरन्योदर्यः संसृष्टी न सोदरश्चेत्तदा कौंशहर इत्यपेक्षायामाह Aparā. 748. 17 (on 2. 138); यो विभागकाले गर्भो न विज्ञातः पश्चात् स्वजातीयमार्यायां जातः स सर्वेभ्योऽंशहरेभ्यः सकाशादंशं हरेत् DipKa. 55. 15 (on 2. 122); एतेषां क्रमोपदिष्टानामौरसादीनां पुत्राणां पूर्वाभावे परः परः पिण्डदोऽंशहरश्च प्रत्येत्यवः BālaKri. i. 248. 23 (on 2. 136)

अंशहरण (amśa-harāṇa) *n.* taking away the share of the property,

title for a share in the inheritance अत एव स्मृत्यन्तरे निर्धनमातृविषयमेवांशहरणं न मातृमातृविषयमेव ज्ञायते SmṛtiCan. iv. 624. 13; अंशहरणस्य रागतः प्राप्तिः CaturCin. III. i. 789. 11; पिण्डदानादौ तस्यैवाधिकारो नांशहरणप्रयुक्तोऽन्यस्य BālamBha. ii. 229. 26 (on 2. 135)

अंशहरत्व (amśahara-tva) *n.* the status of a coheir, coparcener or share-holder स्त्रियामंशहरत्वाभावे स्त्रीधनहर्तृनग्रे विवक्षुः स्त्रीधनस्वरूपं तावदाह Aparā. 751. 8 (on 2. 143); 433. 1 (on 1. 218); यदा पुनः संसृष्टत्वमन्योदर्यस्य तदा सोदरत्वमेवांशहरत्वे निमित्तं नेतरदिति Aparā. 748. 23; (on 2. 138); पिण्डदत्त्वांशहरत्वयोरैकाधिकरण्यमुक्तम् SmṛtiCan. v. 7. 14; न च... 'सर्वत्रांशहरा माता' इति ज्ञातातपवचने मातुरंशहरत्वोक्तेस्तथा अपि देवतात्वमिति वाच्यम् VirāMi. (Sṛaddha.) 9. 9; दत्तके सति पौत्रस्यांशहरत्वस्याप्यभावापत्तेः NirṇaSi. 271. 5; BālamBha. ii. 221. 18 (on 2. 135); ii. 174. 8 (on 2. 132); ii. 174. 9 (on 2. 132)

अंशहान (amśa-hāna) *n.* absence of parts, impartite nature परस्यैवाधिगोऽतः कृत्स्नस्यैवांशहानतः । कस्य भेदः कुतश्चैवम् IṣṭaSi. 249. 12.

अंशहानि (amśa-hāni) *f.* decrease in the share of the property वर्णावरेष्वंशहानिरूढाजातेष्वनुक्रमात् NāraSm. 193. 14.

अंशहारिता (amśa-hārītā) *f.* [with Acc. and *gam-*] to take a share, to participate तदस्य यशसः पाण्डुसूनुसंहारजन्मनः । वीरोत्तंस न मे गन्तुं त्वमहंस्वंशहारिताम् PāṇḍaC. 12. 346.

अंशहारित्व (amśahāri-tva) *n.* participation in a share (of inheritance or oblation) पार्वणे...मातुरंशहारित्वमस्ति SmṛtiCan. v. 99. 4; दायानर्हाणां तु दायहारित्वोक्तिविरुध्यते न पुनरंशहारित्वोक्तिः । अंशशब्दो हि भागवचनो न दायवचनः SmṛtiCan. iv. 623. 15.

अंशहारिन् (amśa-hārin) *adj.* [*f.* -ṇī] taking a share or portion न तु पित्रा स्वयमजितादंशादंशहारिणः ManvaVi. 1200. 8 (on 9. 165); कथं तर्हि... मात्रादीनां पृथक्कृष्टानुष्ठानम् । अंशहारिणीनां पृथक्कृष्टाद्भावात् SmṛtiCan. v. 99. 17.

अंशहृति (amśa-hṛti) *f.* division of the numerator कृत्वा छेदांशकयोः कृत्कृतिमूले घनं च घनमूलम् । तच्छेदैरंशहृतौ वर्गादिफलं भवेद्विन्ने GaṇiSāSan. 2. 13.

अंशांश (amśāṁśa) *m.* **A** part by part, various parts अंशांशबलविकल्पातिबहुलत्वात् CaruS. iii. 8. 137 (1941 Ed.); शेषा ये देवगन्धर्वाः...अंशांशैर्भाषितान् भावान्...दत्तवन्तः मत्सुतेभ्यः NālySā. 1. 63; अंशांशं यत्र दोषाणां विवेक्तुं नैव शक्युयात् BhāvPra. (Bhā.) viii. 1. 11; **B** a portion of a portion, a very small part शेषाख्योऽंशस्ततो मम । अंशांशेनोदरे तस्याः सप्तमः संभविष्यति ViṣṇuP. v. 1. 73; यस्यांशांशेन सृज्यन्ते लोकाः BrahmāṇḍP. ii. 32. 29; रूप्यात्मा भाति योऽंशांशः IṣṭaSi. 269. 11; यस्यांशांशेन सृज्यन्ते देवतिर्यङ्मरादयः BhāgP. i. 3. 5; BrahmP. 181. 39; DeviBhāP. iv. 2. 39; भजन्ति...परमात्मानमीश्वरं केचित्तदंशमंशांशम् PāñcaRā. (Nā.) i. 12. 47; iv. 2. 26; **C** a partial or secondary or subordinate incarnation चकार यानि कर्माणि...पुरुषोत्तमः । अंशांशेनावतीर्योर्व्यां तत्र तानि मुने वद ViṣṇuP. v. 1. 3; अंशांशस्ते देव मरीच्यादय एते BhāgP. iv. 7. 43; साक्षाद्देवः पिनाकधृक् । अंशांशेनाववत्पुत्रो नाम्ना शुक् इति KūrmaP. 335. 15 (1. 34); 218. 8 (1. 19); **D** part of a melody transferred to another melody रागान्तरस्यावयवो रागोऽंशः स च सप्तधा ।... अंशांशश्चेति SaṅgiRa. ii. 177. 6 (3. 134); अंशोऽंशान्तरसंचारादंशांश इति कीर्तितः SaṅgiRa. ii. 178. 1 (3. 140)

अंशांशक (amśāṁśaka) *m.* **A** a part of a part, a very small part यस्यांशांशकभागेन विना सर्वं विलीयते PāñcaRā. (Nā.) iv. 3. 208; **B** a fraction of a degree भास्करः । अंशांशकं तु मेदिन्यां मुहूर्तेनैव गच्छति BrahmāṇḍP. i. 21. 64; VāyuP. i. 50. 119; (v. 1 for त्रिंशांशकं तु मेदिन्याः); **C** minor incarnations यत्र स्थितिप्रवृत्तस्य विष्णोरंशांशका नृपाः ViṣṇuP. iv. 24. 138; विष्णोरंशांशका ह्येते चत्वारो धर्मसूनुवः SkandP. V. iii. 192. 10.

अंशांशकला (amśāṁśa-kalā) *f.* a fraction of a part of a part पराशरात् सखवत्यामंशांशकलया विमुः । अवतीर्गः BhāgP. xii. 6. 49; यस्याश्चांशांशकलया बभूवुर्देवयोषितः PāñcaRā. (Nā.) ii. 3. 37.

अंशांशकल्पना (amśāṁśa-kalpanā) *f.* the relative strength of the different constituents or elements दोषाणां समवेतानां विकल्पोऽंशांशकल्पना AṣṭāHṛ. iii. 1. 10; = KośaKaTa. i. 7261; cf. पृथक्कल्पनेतानां च दोषाणामंशांशबलविकल्पविशेषाद् व्यापेर्बलावलविशेषः AṣṭāSan. i. 119. 19 (1. 23)

अंशांशतत् (amśāṁśa-tas) *adv.* according to each one's share, share by share (पुत्राः) रिक्थाभावेऽप्युणमंशांशतो दद्युः BālaKri. i. 243. 5 (on 2. 121)

अंशांशलव (amśāṁśa-lava) *m.* a very small part of a part मे मनः । यस्यांशांशलवे विलीनमधुनान्दामना निवृत्तम् ViveCū. 484.

अंशांशविभागिन् (amśāṁśa-vibhāgin) *adj.* possessing distinct individual parts, well-segmented (applied to conches) ये दृढाङ्गा सयुवः तथा-